Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central, judecător – Țurcanu Radu

Dosarul nr. 2r-1273/24

2-24034705-02-2r-18042024

D E C I Z I E

18 iulie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele completului, judecător Pulbere Ruxanda

judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând recursul declarat de *****, prin intermediul avocatului *****

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea pensiei de întreținere,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 01 aprilie 2024, prin care cererea de chemare în judecată a fost restituită,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile din acțiune:

La 28 martie 2024, *****, prin intermediul avocatului ***** a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** (nume până la căsătorie), solicitând încasarea în mod solidar, din contul pârâților (copiii reclamantului - *****) în beneficiul părintelui - *****, a pensiei de întreținere, în cuantum de 6.000 lei lunar, din data adresării în instanța judecătorească. Totodată a solicitat obligarea pârâților de a prezenta certificatele de naștere ale fiecăruia, precum și a pune în sarcina pârâților ***** să comunice datele actuale pentru citarea pârâtei Cebotari Svetlana.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 01 aprilie 2024, cererea de chemare în judecată a fost restituită în temeiul prevederilor art. 170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Solicitarea recurentului:

La 04 aprilie 2024, *****, prin intermediul avocatului ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 01 aprilie 2024,

solicitând casarea încheierii contestate și restituirea cauzei în prima instanță la etapa primiri în procedură.

În motivarea cererii de recurs, a fost indicat că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost elucidate și constatate de prima instanță, iar normele de drept procedural au fost aplicate eronat de prima instanță, nefiind indicat normele ce impun calea prealabilă de soluționare a litigiului.

Termenul declarării recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul civil menționează că încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central, cu privire la restituirea acțiunii a fost adoptată la 01 aprilie 2024, astfel că, în raport cu normele legale citate supra și circumstanțele constatate, Colegiul civil consideră că recursul lui ***** din 04 aprilie 2024, a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor dosarului, Colegiul civil consideră că cererea de recurs este întemeiată și urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului instanța de recurs reține că, ***** s-a aflat în căsătorie cu *****.

După divorț, reclamantul a plecat peste hotare la muncă, iar după revenirea din străinătate, din 2017 până în anul 2023, a locuit la rude, în diferite localități, or, din 2023, copiii au încetat să-i mai acorde ajutor.

Astfel, invocând că are nevoie de un loc de trai, însă nu dispune bani pentru al închiria, iar copiii săi nu s-au împotrivit lipsirii lui de dreptul la spațiu locativ,

consideră echitabil ca ei să îi asigure cheltuielile necesare pentru locațiunea de sine stătătoare a unei locuințe, care să cuprindă toate cheltuielile de trai, de altfel acest aport calificându-l drept pensie de întreținere, iar cuantumul acesteia fiind de 6.000 lei lunar.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 01 aprilie 2024, cererea de chemare în judecată a fost restituită în temeiul prevederilor art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil consideră că încheierea sus-menționată este neîntemeiată, or, potrivit art. 167 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, **dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților**.

La caz, conform dispozițiilor art. 80 alin. (1) - (2) Cod familiei, în baza cărora își întemeiază acțiunea reclamantul prevăd că, copiii majori apți de muncă sunt obligați să-și întrețină și să-și îngrijească părinții inapți de muncă care necesită sprijin material. Dacă nu există un contract privind întreținerea părinților inapți de muncă care necesită sprijin material, problema achitării pensiei de întreținere de către copiii majori se soluționează pe cale judecătorească.

Astfel, concluzia primei instanțe privind necesitatea soluționării pe cale extrajudiciară a litigiului apărut, este lipsită de temei juridic. Or, din prevederile Codului familiei, în temeiul cărora de altfel a fost înaintată prezenta acțiune, reiese expres că, problema achitării pensiei de întreținere de către copiii majori se soluționează pe cale judecătorească, fără mențiunea despre necesitatea respectării unei proceduri extrajudiciare, prealabile.

Mai mult ca atât, Colegiul civil menționează că este eronată concluzia instanței de fond cu referire la restituirea acțiunii inclusiv prin prisma faptului că reclamantul nu ar fi anexat la materialele cauzei, actele corespunzătoare care să ateste temeinicia pretențiilor sale, or, în acord cu pre vederile art. 171 alin. (1) - (2) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art. 166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Respectiv, chiar și în cazul în care instanța de judecată a constatat că cererea de chemare în judecată nu întrunește condițiile art. 166 și 167 din Codul de procedură civilă, aceasta urma să nu-i dea curs și să solicite reclamantului

înlăturarea neajunsurilor depistate, or, doar în cazul în care aceste neajunsuri nu erau să fie înlăturate, cererea putea fi restituită.

În altă ordine de idei, Colegiul civil consideră irelevant aspectul prevederilor art. 170 alin. (2) Cod de procedură civilă, elucidat în încheierea primei instanțe, or, conform normei citate, cererea de chemare în judecată se restituie printr-o încheiere motivată, în care judecătorul indică instanța unde trebuie să se adreseze reclamantul, dacă cauza nu este de competența instanței respective, sau modalitatea de înlăturare a circumstanțelor ce împiedică intentarea procesului.

Cu toate acestea, în actul judecătoresc instanța nu a motivat și nu a făcut referire la modalitatea de înlăturare a circumstanțelor care au împiedicat intentarea procesului.

Complementar, Colegiul civil menționează că instanța de judecată este obligată de a examina cauza, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, dar creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Suplimentar, potrivit art. 119 Cod de procedură civilă, dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, **instanța este obligată să contribuie, la solicitarea părților și altor participanți la proces, la adunarea și prezentarea probelor necesare**, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de pertinență. Probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanță, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, Colegiul civil constată că instanța de fond nu a ținut cont de cele menționate mai sus și ca urmare, i-a îngrădit reclamantului dreptul de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță.

În cumulul celor relevate supra, instanța de recurs constată că nu au existat motive temeinice și justificate, care să ducă la emiterea încheierii de restituire a cererii de chemare în judecată, iar din considerentele menționate Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite cererea de recurs, a casa încheierea atacată cu recurs, restituind cauza spre rejudecare, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de *****, prin intermediul avocatului Fediuc Valentin.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 01 aprilie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea pensiei de întreținere, restituind cauza spre rejudecare, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător Pulbere Ruxanda

judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval Andrei